

Mesefarm.hu

Nyomtatható mesék, versek, tudástárak és fejlesztőanyagok gyerekeknek

Remete Farkas László - Hunor és Mogor története

Esemény: IV. század. Kum-magyar és Hun-ugor együttélés, alán szövetség.

Forrás: Kézai Simon: Gesta Hungarorum, 1283. körül.

„Minthogy Hunor és Mogor elsőszülöttek valának, atyjoktól megválva külön sátrakba szállnak vala. Történt pedig, amint egyszer vadászni kimentek, a pusztán egy szarvas ünőre bukkantak, melyet, amint előttük futott, a Meotis ingoványaiba kergettek. S midőn az ott szemük elől tökéletesen eltűnt, sokáig keresték, de semmi módon nem találhatták. Végre is az említett ingo-ványokat bejárván, azon földet baromtartásra alkalmasnak szemlélték.

Visszatérvén onnan atyjukhoz s búcsút vévén tőle, minden vagyonostól a meotisi ingoványok közzé költöztek. Meotis tartománya pedig Perzsia hazával határos s egy igen keskeny gázlón kívül mindenfelől tenger övezi körül; folyói teljességgel nincsenek, fűben, fában, madárban, halban és vadban bővelkedik. Nehéz oda bé, s onnan kimenni. S a meotisi ingoványokba bemenvén, ott öt esztendeig mozdulatlanul maradtak.

Hatodik évre tehát kimenvén véletlenül, a pusztában Belár fiainak nejeire, kik férjeik nélkül sátrakban tanyáztak, s gyermekeikre bukkantak, kiket is vagyonostól sebes nyargalva a Meotis ingoványaiba hurcoltak. Történt pedig, hogy azon gyermekek közt az alánok fejedelmének Dulának két leányát is elfogták, kiknek egyikét Hunor, másikat Mogor vette nejül. S ezen nőktől vették eredetüket minden hunok és magyarok. S miután azon ingoványok közt hosszasabban időztek, lőn, hogy igen erős nemzetté kezdtek növekedni és a tartomány őket befogadni és táp-lál-ni nem bírta. Kémeiket küldvén tehát onnan Scythiába, s miután Scythia országát kikémlelték, gyermekeikkel és barmaikkal azon hazába vonultak, hogy ott lakozzanak.”

Magyar kapcsolat:

A magyarok és a kumik (akiket régen hunnik-nak is írtak) együtt éltek a Meotis környékén, a Kuma (Gum, Khum) folyó környékén. Ez Kum-magyararia (mai Dagesztán területén), a régi történetírók al-Madzsariának nevezik. Városai: Humar, Madjar, Balkar, Terek, Derbent (Kazar).

Tudástár röviden

Kik voltak Hunor és Mogor?

Hunor és Mogor a magyar eredetmondák ismert alakjai. A hagyomány szerint hozzájuk kapcsolódik a hunok és magyarok mondai eredete. A történet nem mai értelemben vett történelemkönyvi leírás, hanem eredetmonda: azt mutatja meg, hogyan képzeltek el régen egy nép indulását, rokonságát és vándorlását.

Mi az a csodaszarvas-motívum?

A történetben a szarvas vezeti Hunort és Mogort új vidékre. A régi mondákban az ilyen állat gyakran nem egyszerű vad, hanem útmutató alak: nem csak menekül, hanem mintha egy fontos hely felé vezetné a hősöket.

Mit jelent a Meotis?

A Meotis név a régi szövegekben egy mocsaras, vizes vidéket jelöl. A történet szerint Hunor és Mogor ezen a tájon találhatnak olyan földet, ahol népükkel együtt letelepedhetnek. A gyerekeknek elég úgy megfogalmazni: ez egy távoli, nehezen megközelíthető, de állatokban és természeti javakban gazdag vidék volt.

Miért nehéz ez a szöveg?

A monda nyelve régies. Olyan szavak és mondat szerkezetek szerepelnek benne, amelyeket ma már ritkábban használunk. Ezért nem az a cél, hogy a gyerek minden szót külön megjegyezzen, hanem az, hogy megértse a történet útját: vadászat, új föld felfedezése, költözés, megerősödés, továbbvándorlás.

Fejlesztő feladatok

A feladatok rövidek és áttekinthetők. A cél az, hogy a gyerekek felismerjék a történet fő eseményeit, szereplőit és néhány fontos régies kifejezést.

1.1. Tedd időrendbe!

Írd a mondatok elé a megfelelő számot 1-től 5-ig.

- ___ Hunor és Mogor a szarvast követve eljutottak a Meotis ingoványaihoz.
- ___ A népük megerősödött, és a vidék már nem tudta eltartani őket.
- ___ Hunor és Mogor vadászni indultak.
- ___ Visszatértek atyjukhoz, majd népükkel együtt a Meotis vidékére költöztek.
- ___ Kémeket küldtek Szkítiába, majd továbbvonultak oda.

Ugrás a megoldáshoz

1.2. Kihez vagy mihez kapcsolódik?

Kösd össze a fogalmat a hozzá illő magyarázattal.

Fogalom	Magyarázat
Hunor és Mogor	a régi szövegben említett mocsaras, távoli vidék
szarvas ünnő	a monda két fő alakja
Meotis	a történetben követett állat
Szkítia	az a vidék, ahová később továbbvonultak

Ugrás a megoldáshoz

1.3. Régies szavak mai nyelven

Beszélgétek meg, hogyan mondanánk ma egyszerűbben ezeket a kifejezéseket.

- **atyjoktól megválva**
- **sátrakba szállnak vala**
- **baromtartásra alkalmas**

- **azon hazába vonultak**

[Ugrás a megoldáshoz](#)

Rövid kvíz

1. kérdés

Milyen állatot követtek Hunor és Mogor a történet elején?

- a) farkast
- b) szarvas ünt
- c) sast

[Ugrás a megoldáshoz](#)

2. kérdés

Miért volt fontos a Meotis vidéke a történetben?

- a) mert alkalmasnak látták letelepedésre és állattartásra
- b) mert ott találtak egy királyi palotát
- c) mert ott éltek a sárkányok

[Ugrás a megoldáshoz](#)

3. kérdés

Mit magyaráz a monda Hunor és Mogor alakján keresztül?

- a) egy város alapítását
- b) a hunok és magyarok mondai eredetét
- c) egy király koronázását

[Ugrás a megoldáshoz](#)

Megoldások és pedagógiai mankó

1.1. Tedd időrendbe! - megoldás

1. Hunor és Mogor vadászni indultak.
2. Hunor és Mogor a szarvast követve eljutottak a Meotis ingoványaihoz.
3. Visszatértek atyjukhoz, majd népükkel együtt a Meotis vidékére költöztek.
4. A népük megerősödött, és a vidék már nem tudta eltartani őket.
5. Kémeket küldtek Szkítiába, majd továbbvonultak oda.

Vissza a feladathoz

1.2. Kihez vagy mihez kapcsolódik? - megoldás

- **Hunor és Mogor:** a monda két fő alakja.
- **szarvas ünnő:** a történetben követett állat.
- **Meotis:** a régi szövegben említett mocsaras, távoli vidék.
- **Szkítia:** az a vidék, ahová később továbbvonultak.

Vissza a feladathoz

1.3. Régies szavak mai nyelven - lehetséges válaszok

- **atyjoktól megválva:** elváltak az apjuktól / különváltak az apjuktól.
- **sátrakba szállnak vala:** külön sátrakban laktak / sátrakba költöztek.
- **baromtartásra alkalmas:** állattartásra megfelelő.
- **azon hazába vonultak:** arra a vidékre költöztek / oda mentek lakni.

Vissza a feladathoz

1. kérdés - megoldás

Helyes válasz: **b) szarvas ünőt.**

Vissza a kérdéshez

2. kérdés - megoldás

Helyes válasz: **a) mert alkalmasnak látták letelepedésre és állattartásra.**

Vissza a kérdéshez

3. kérdés - megoldás

Helyes válasz: **b) a hunok és magyarok mondai eredetét.**

Vissza a kérdéshez

Pedagógiai megjegyzés

Ennél a szövegnél különösen fontos, hogy a gyerekek ne a régies mondatokkal küzdjenek végig, hanem először a történet vázát értsék meg. Hasznos feldolgozási sorrend: előbb a fő események időrendje, utána a szereplők és helyszínek, végül a nehezebb szavak közös értelmezése.

Szöveg forrása / feldolgozó: Remete Farkas László.

Mesefarm kiegészítő anyag: Mesefarm / Galantusz Grafika, 2026.

Forrás és online változat

Forrás: Mesefarm.hu

Az eredeti online anyag a QR-kód segítségével érhető el.

Ez a PDF a Mesefarm nyomtatóbarát változata. A QR-kód az eredeti online cikkhez vezet, ahol a kapcsolódó tartalmak és frissítések is elérhetők.

Online változat

Mesefarm.hu - mesék, versek és fejlesztőanyagok gyerekeknek